

תוכנית חינוכית צהרונני בתי ספר "ניצנים"

מרץ 2020

הנושא החודשי :

חג פורים, בסימן נתינה

חברות ומנהיגות

לוח פעילויות לבתי הספר – מרץ 2020

נושא חודשי: חג פורים, בסימן נתינה

חברות ומנהיגות

עמודים	פעילויות השבוע	
1-7	חגיגות פורים – "משנכנס אדר מרבין בשמחה" מגוון פעילויות לכבוד חג הפורים	שבוע ראשון
8-11	תיאטרון : נחזק את היכולות החברתיות של הילדים באמצעות עבודה קבוצתית דרך כלי התאטרון יצירה: פרחים צבעוניים רב שימושיים "אני ואתה נשנה את העולם" – הכנת שלט קבוצתי	שבוע שני
12-15	יום המעשים הטובים - מהצהרון לקהילה באהבה יצירה – זחל זוחל דרך עפרון משחק השבוע בחצר – חיי שרה / משחק השבועיים	שבוע שלישי
16-23	חברות ומנהיגות – חברות ומנהיגות תיאטרון – תנועה וקצב יצירה – מדבקות חלון אביביות משחק השבוע בחצר – מסלול מכשולים	שבוע רביעי
	ניצנים – מתוך אוגדן ניצנים- המנהל הפדגוגי- משרד החינוך פעילות "שיר של יום" – חודש אדר-נתינה אנשים טובים/מילים ולחן: נעמי שמר פעילות סביב ספרים – "נמר בפיג'מה של זהב" -סופרת: נורית זרחי/מאיירת: אורה איל "כובע קסמים" – סופרת: לאה גולדברג/מאיירת: רינת הופר	פעילות "ניצנים"

מירוץ שליחים פורימי

הציוד הדרוש: אביזרי תחפושות של פורים כגון: משקפיים מצחיקים, אף של ליצן, כובע, פאה.

הוראות:

המדריכה תחלק את הילדים ל-3-4 קבוצות שוות, ותבקש מהם לעמוד בטור.

הילד הראשון בכל טור לובש אביזר פורימי.

כאשר המדריכה מזניקה – הילד הראשון עם האביזר הפורימי רץ וכשהוא מגיע לקו המוסכם הוא חוזר חזרה לטור שלו, נותן לילד שאחריו בטור את האביזר הפורימי. הילד הבא לובש את האביזר בזריזות ורץ גם הוא לקו המוסכם. וכן הלאה עם כל הילדים בקבוצה.

הקבוצה המנצחת היא הקבוצה שסיימה ראשונה את מירוץ השליחים.



משחקים עם אביזרי תחפושות

ציוד דרוש: 10 כובעים פשוטים של ליצן, 10 כדורי קלקר או פונפונים גדולים

הוראות:

1. ללכת בין הכובעים – המדריכה תסדר את הכובעים בשורה ארוכה כאשר יש ביניהם רווח של כ-30 ס"מ.
המדריכה תזמין את הילדים ללכת, אחד אחרי השני, באופנים שונים:
 - ללכת בזיגזג בין הכובעים
 - ללכת מעליהם בפישוק רגליים
 - ללכת ב"הליכת ארבע" (על הידיים והרגליים)
 - ללכת ב"הליכת שש" (ידיים, ברכיים ורגליים)
 - לקפץ בין הכובעים על רגל אחתאפשר לתת לילדים להמציא סוגי הליכה נוספים.
2. קליעה למטרה: נניח את הכובעים מונחים על הצד, נבחר 10 ילדים אשר ינסו לקלוע את כדור הקלקר או הפונפון לתוך הכובע. לאחר שיסיימו נזמין ילדים אחרים.
3. נזמין 10 ילדים, נחלק לכל אחד מהם כובע ליצן אותו יחזיקו כמו גביע. נזמין 10 ילדים נוספים אשר ינסו לקלוע את הכדור לתוך "הגביעים". לאחר מספר נסיונות נחליף תפקידים.



הכנת משלוח מנות קבוצתי

"לקראת חג פורים, אנחנו נכין משלוח מנות קבוצתי גדול וניתן אותו

לאנשים שאנחנו לא מכירים באיזור שלנו.

איך לדעתכם ירגישו אותם אנשים שיקבלו את משלוח המנות שנכין?

איך אתם תרגישו כאשר ניתן את משלוח המנות שלנו? בואו נחליט ביחד

למי אנחנו רוצים לתת את משלוח המנות הקבוצתי שנכין."

החליטי עם הילדים לאיזה מוסד היו רוצים להכין משלוח המנות שתכינו. הנה מספר רעיונות: מועדון לקשיש בשכונה, בית אבות, מחלקת ילדים בבתי-חולים, לצהרון אחר בשכונה.

קשטו ביחד אריזה יפה למשלוח המנות. רצוי לקשט

ברוח הנושא השנתי "חברות", או בהתאם לאחד

הערכים בהם עסקנו השנה בצהרון (גישור/נתינה וכו').

אפשר למלא את משלוח המנות במעט ממתקים

ובהרבה ברכות וציורים.



"המלך אמר"

המדריכה תבחר ילד ותחפש אותו למלך: גלימה, כתר ושרביט.

"המלך" יעשה תנועות בגופו ועל הילדים לחקות את תנועותיו.

לילדים בוגרים אפשר להעלות את דרגת הקושי – כאן לא נוכל לחפש את הילד למלך:

המדריכה בוחרת ילד ומבקשת ממנו לצאת מהחדר. בהעדרו, היא בוחרת ילד או ילדה

שהיו "המלך" שכל הילדים צריכים לחקות אותו. המדריכה מבקשת מהילד שיצא מהחדר

לחזור, לעמוד במרכז, בזמן שכל הילדים עושים את התנועות.

על הילד שבמרכז לנחש מי "המלך" שאותו כל הילדים מחקים. "ונהפוך הוא" – שלב נוסף

במשחק: עכשיו צריך לעשות ההיפך ממה שהמלך עושה. המלך

מרים ידיים, הילדים יורידו ידיים לרצפה, המלך יקפוץ – הילדים ישבו....

? מדוע חוגגים את חג
הפורים בתאריך שונה
בירושלים?

תשובה: משום שבעבר
ירושלים היתה מוקפת
חומה והידיעות הגיעו
לשם באיחור של יום.



© www.etze.co.il

? מהו התאריך העברי
של חג פורים?

תשובה: י"ד באדר,
בירושלים נחגג ב ט"ו
באדר



© www.etze.co.il

? אמור שני מנהגים
לפורים

תשובה: קריאת מגילה,
משלוח מנות, מתנות
לאביונים, תחפושות,
סעודת פורים, תהלוכות
עדלאידע, אכילת אזני
המן



© www.etze.co.il

? למה קוראים לחג
פורים בשם זה?

תשובה: על שום הפור
שהטיל המן על מנת
לקבוע את היום שבו
יהרגו היהודים. יום
שבסופו של דבר
התהפך, היהודים ניצלו
והיום הפך
לחג



© www.etze.co.il

? למה גרש אחשוורוש
את ושתי מן הארמון?

תשובה: כי היא סירבה
לבוא למשתה שהוא ערך



© www.etze.co.il

? מה היא עדלאידע?

תשובה: תהלוכת
תחפושות שעורכים
בפורים



© www.etze.co.il

? היכן מתחוללת
העלילה של "מגילת
אסתר"?

תשובה: שושן, בירת
פרס (היום אירן)



© www.etze.co.il

? מה עושים עם הרעשן
במהלך הקראת
המגילה?

תשובה: מרשרשים בו
כשהשם "המן" מוזכר



© www.etze.co.il

? מי הם בגתן ותרש?

תשובה: שני שומרים
בארמון שזממו להרוג
את המלך, אך מזימה זו
סוכלה לאחר שמרדכי
הודיע על כך לאסתר,
שהודיעה למלך בשמו
של מרדכי



© www.etze.co.il

? מה היא תענית
אסתר?

תשובה: יום צום שנערך
יום לפני פורים לזכר
הצום שצמו היהודים,
ביוזמתה של אסתר,
כששמעו על הגזירה
להשמידם.



© www.etze.co.il

? מה תיכנן המן לעשות
לעם היהודי?

תשובה: להשמיד אותו



© www.etze.co.il

? מדוע נבחרה אסתר
למלכה?

תשובה: משום שהיתה
מאוד יפה



© www.etze.co.il

? מדוע רצה אחשוורוש
בסופו של דבר ביקרו
של מרדכי?

תשובה: כי הוא סיכל
תכנית של שני שומרים
בארמון להרוג את
אחשוורוש



© www.etze.co.il

? מי שכנע את
אחשוורוש לבטל את
צו ההשמדה של העם
היהודי?

תשובה: אסתר



© www.etze.co.il

? מה היה שמה של
אשתו של המן?

תשובה: זרש



© www.etze.co.il

? מי הוא ויזתא?

תשובה: בנו הצעיר של
המן



© www.etze.co.il

משימה

אמור/י שמות של
ארבעה שירי
פורים



© www.etze.co.il

משימה

ספר/י בקצרה את
סיפור מגילת
אסתר



© www.etze.co.il

משימה

אמור/י בקול 5
פעמים: "ככה יעשה
לאיש אשר המלך
חפץ ביקרו", כל פעם
באופן שונה



© www.etze.co.il

משימה

חקה רעש של
רעשן



© www.etze.co.il

משימה

נאמר בפורים :
"ונהפוך הוא".
אמור/י ארבעה
הפכים



© www.etze.co.il

משימה

אמור/י חמישה
שמות הקשורים
לסיפור המגילה



© www.etze.co.il

משימה

חבר/י שיר היתולי
לחג



© www.etze.co.il

משימה

ספר/י בארבעה
משפטים על אסתר
המלכה.



© www.etze.co.il

משימה

הצג/י בפנטומימה
תחפושת כל שהיא



© www.etze.co.il

משימה

דקלם/י שני שירי
פורים



© www.etze.co.il

משימה

זמזם/י שיר לפורים



© www.etze.co.il

משימה

שיר שיר על ליצן



© www.etze.co.il

משימה

קפוצ'י על רגל
אחת כמספר
הבנים של המן



© www.etze.co.il

משימה

תאר/י תכולת
משלוח מנות
שקיבלת או הכנת



© www.etze.co.il

משימה

השלם/י: ליהודים
היתה אורה ו....
וששון ו....
(שמחה... יקר)



© www.etze.co.il

משימה

שיר/י שיר לפורים



© www.etze.co.il

נכון או לא נכון

המילה הארוכה ביותר
בתנ"ך מופיעה
במגילת אסתר

נכון -
"והאחשדרפנים"

© www.etze.co.il

נכון או לא נכון

שמה הראשון של
אסתר הוא הדסה

נכון

© www.etze.co.il

נכון או לא נכון

בחג פורים נהוג
לאכול
אזני אחושוורוש

לא נכון - אזני המן

© www.etze.co.il

נכון או לא נכון

פור היא מילה
נרדפת לגורל

נכון

© www.etze.co.il

נכון או לא נכון

תענית היא מילה
נרדפת לשמחה

לא נכון -
לצום

© www.etze.co.il

נכון או לא נכון

חג פורים הוא אחד
משלושת הרגלים

לא נכון -
שלושת הרגלים הם:
פסח, שבועות וסוכות

© www.etze.co.il

נכון או לא נכון

ויזתא הוא שם של
אחד מבניו של המן

נכון

© www.etze.co.il

נכון או לא נכון

מגילת אסתר היא
חלק מספר נביאים
בתנ"ך

לא נכון, חלק
מכתובים

© www.etze.co.il

נכון או לא נכון

מרדכי שיכנע את
אחשוורוש לא
להרוג את העם
היהודי

לא נכון -
אסתר

© www.etze.co.il

נכון או לא נכון

המילה
"עדלאידע" היא
למעשה שלוש
מילים מחוברות:
עד-דלא-ידע

נכון

© www.etze.co.il

נכון או לא נכון

מרדכי סירב
להשתחוות להמן

נכון

© www.etze.co.il

נכון או לא נכון

משנכנס אדר
מרבין באכילה

לא נכון - מרבין
בשמחה

© www.etze.co.il

נכון או לא נכון

המקור ההיסטורי
של חג פורים הוא
מגילת אסתר

נכון

© www.etze.co.il

נכון או לא נכון

אחשוורוש היה
מלך ישראל

לא נכון -
מלך פרס

© www.etze.co.il

נכון או לא נכון

בסוף המגילה המלך
נותן להמן צל"ש והוא
רוכב על סוס
ברחובות העיר

לא נכון -
למרדכי

© www.etze.co.il

נכון או לא נכון

מרדכי היה דוד של
אסתר המלכה

נכון

© www.etze.co.il

גם החודש נמשיך לחזק את היכולות החברתיות של הילדים באמצעות עבודה קבוצתית דרך כלי התאטרון. השבוע נתמקד בעבודה תיאטרונית בשילוב ובהשפעת צלילים וקולות, ובשבועות הבאים נתמקד ביצירת דמויות שונות באמצעות שינוי קצב התנועה, אופי התנועה והמרחב.

פתיחה

במפגשי התאטרון האחרונים התנסו בתרגילים ששילבו עבודה אישית וקבוצתית, התנסו בעבודה פיסית (שימוש בגוף שלנו) ובשיעורים האחרונים התמקדנו בצלילים ומוסיקה. היום נסיף ונשלב בין תנועה וצליל, ונראה מה קורה כשמחברים ביניהם.

תרגיל חימום – "לכובע שלי"

במעגל. נזכיר לתלמידים את התנועות של השיר "לכובע שלי 3 פינות". נשמיע את השיר, כאשר בכל פעם, נעלמות בשיר חלק מהמילים, ונשארות התנועות בלבד. ניתן לשיר, או להשמיע את השיר דרך היוטיוב (הקישו בגוגל "יוטיוב לכובע שלי שלוש פינות")

תרגיל – "מעגל אנרגיה שמי"

במעגל. כל משתתף, לפי הסדר, מציג את שמו ומוסיף תנועה (חשוב שהתנועות יהיו מגוונות) כולם חוזרים על השם והתנועה יחד. הילד השני צריך לחזור על השם והתנועה של החבר שהיה לפניו, ולהוסיף את השם והתנועה שלו. כולם חוזרים על השמות והתנועות, וכן הלאה.
* חשוב מאוד לזכור את כל התנועות לפי הסדר. אפשרות נוספת, ברמת קושי גבוהה: כל אחד בתורו, לבד, צריך לזכור ולחזור על התנועות של כל הילדים האחרים.

👏 **מחיאות כפיים** 👏

תרגיל – "ריקוד השמות"

ריקוד השמות הינו תרגיל ללא מילים המבוסס על התנועות שהוצגו בתרגיל הקודם - לפי אותו הסדר, שיהפכו לריקוד. על התלמידים להתפזר בחלל החדר ולפי ספירה של המדריכה, לבצע את התנועות לפי הסדר. כעת, נוסיף מוסיקה, לפיה נרקוד את התנועות יחד, לפי הקצב.
* חשוב לתת דגש על האנרגיה התנועתית ועל ההשפעה שלה מתוך המוסיקה.

איזה טוויסט (שינוי) יקבל הריקוד למשמע כל אחד מסגנונות המוסיקה שלהלן?
השמיעי לילדים סוגי מוסיקה שונים והמשיכו בתרגיל לצלילי כל סגנון מוסיקלי:
טנגו (ניתן להקיש בגוגל "יוטיוב Tango Instrumental")
נעימות פסנתר (ניתן להקיש בגוגל "יוטיוב ריצ'רד קליידרמן")
היפ הופ (הקישו בגוגל "יוטיוב היפ הופ אינסטרומנטלי")
מוסיקת דאנס (הקישו בגוגל "יוטיוב Dance music instrumental 2017").

👏 **מחיאות כפיים** 👏

סיכום

ישיבה במעגל. מזכירים לתלמידים אילו משחקים שיחקנו במהלך השיעור.
שימו לב שהיום למעשה הפכנו את השמות שלכם לריקוד.
איך הרגשתם בכל אחד מהריקודים? מה השפיע על אופי הריקוד?
(להתייחס לשינוי בקצב, בעוצמה, בסוגי כלי הנגינה)

👏 **מחיאות כפיים** 👏

פעילות יצירה

פרחים צבעוניים רב שימושיים

את הפרחים מכינים בעזרת טכניקת "הנעיצה".
הפרחים יכולים לשמש כפרח אביבי צבעוני לעיצוב שולחן פסח,
או לכל שימוש יצירתי אחר.

חומרים :

- מפות אלבד בצבעים שונים
- כדור קלקר בגודל 6 ס"מ לכל ילד
- דפי נייר ירוקים
- שני שיפודים לכל ילד

הוראות הכנה :

1. גזרו מפת אלבד בצבעים שונים לריבועים בגודל 4x4 ס"מ.

2. הניחו ריבוע אלבד על כדור הקלקר ונעצו את הריבוע במרכזו לתוך
הקלקר בעזרת קצה השיפוד.



3. חזרו על תהליך הנעיצה עם ריבועי אלבד נוספים מסביב לכדור.

4. גזרו "עלה" ארוך מהנייר הירוק וקפלו אותו לשניים לאורכו.



5. הדקו את העלה לשיפוד.

6. נעצו את השיפוד לכדור הקלקר לקבלת הפרח.



נתינה ונדיבות

השמיעי לילדים את השיר של אריק איינשטיין "אני ואתה נשנה את העולם".
(יש ביוטיוב סרטונים של שיר זה בשפת הסימנים – מרגש ביותר).
השיר מדבר על היכולת של כל אחד מאיתנו לשנות את פני החברה בה אנו חיים.

בחודש שעבר דיברנו על נתינה ונדיבות של כל אחד מאיתנו לקבוצה כולה.
השבוע נעסוק בנתינה ונדיבות של כל ילדי הקבוצה יחדיו לחברה כולה.
מדוע השיר שהשמעתי לכם מתאים לנושא שלנו?
איך לדעתכם "אני ואתה יכולים לשנות את העולם"?

הכנת שלט קבוצתי

חומרים: גיליון בריסטול

צבעים

נצנצים

דבק

אופן הכנה:

ניתן לילדים גיליון בריסטול עליו יכתבו את המשפט "אני ואתה נשנה את העולם".

ניתן לילדים לצבוע את האותיות, לכתוב מסביב

להן משפטים המבטאים את האופן

בו הם "משנים את העולם" (אני נדיב כלפי אחרים,

אני מוציא את הכלב לטיול, אני עוזר לאחים שלי,

אני מתנדב לתורנות בצהרון....)

אני ואתה
נשנה את העולם

יום המעשים הטובים

מעשים טובים נעשים מידי יום, בין אדם לחברו, בין האדם לסביבה שלו.

יום המעשים הטובים הוא יום שיא שבו כולם עוסקים בעשיית מעשים טובים.

היום הזה הונהג תחילה בישראל ועם הזמן התפשט לארצות רבות ברחבי העולם.

כל אדם יכול לעשות מעשה טוב, קטן או גדול.

יום המעשים הטובים

החודש נציין את "יום המעשים הטובים" המתקיים מידי שנה בחודש מרץ. השנה יום זה חל בתאריך 24/3/20. אנו מזמינים אתכם, צהרונני בתי הספר לקחת חלק בעשייה קהילתית ונרחבת זו.

פתיחה:

בשבועות הקודמים עסקנו בנתינה ובנדיבות. ראינו שלפעמים אנחנו בצד הנותן ולפעמים אנחנו בצד המקבל.

במסגרת יום המעשים הטובים מקומות עבודה רבים, קבוצות אנשים וגם אנשים פרטיים עושים מעשים טובים עבור אנשים אחרים. יכול להיות שאחד ההורים שלכם משתתף ביום זה במסגרת עבודתו.

השמייעי לילדים את השיר "דווקא אני" של מנחי ערוץ הילדים (הקלידי בגוגל "יוטיוב דווקא אני") ערכי דיון עם הילדים על המסר של השיר:

מה הכוונה בשיר "דווקא אני ואז גם כולם"?
מה לדעתכם יקרה אם כל אחד יגיד "מה אכפת לי שמישהו אחר יעשה"?
איך החיים שלנו יראו? איך העולם שלנו יראה? האם אתם כילדים צעירים יכולים לעשות שינוי כשאתם רואים דברים לא טובים?
איך גורמים לשינוי?

האם הייתם רוצים שגם אנחנו בצהרון ניקח חלק ביום מבורך זה ונעשה מעשה טוב עבור אנשים אחרים?
בואו נעלה ביחד רעיונות למעשה טוב בקהילה שלנו.

המדריכה תסייע לילדים לחשוב על מעשה טוב שהם מסוגלים לעשות עבור אנשים אחרים בקהילה שלכם:

- להכין כרטיסים להחלמה מהירה לילדים המאושפזים בבית חולים.
 - לאמץ פינה בבית הספר ולטפח אותה (קיר לצביעה, גינת ירק) – בשיתוף עם הנהלת בית הספר.
 - לאסוף שמיכות ישנות ולתרום אותן לכלביה עירונית.
- או כל רעיון מבורך אחר.

לקהילה מכל ה-

יום המעשים הטובים הוא הזדמנות נהדרת לפנות להורה או הורים העוסקים בהתנדבות ולהזמין להגיע לצהרון על מנת לספר לילדים על התנדבותם.

מה נדרש?

♥ לאתר בקרב הורי הצהרון הורה שמתנדב במסגרת "יום המעשים הטובים" (למשל בהתנדבות קבוצתית עם מקום העבודה) או הורה שמתנדב על בסיס קבוע (במד"א למשל).

♥ להזמין את ההורה המתנדב לצהרון בשעת המפגש. ההורה יספר לילדים על התנדבותו.

♥ לבקש מההורה לספר על מהות ההתנדבות, איך התחיל להתנדב?

איך הוא מרגיש כאשר מתנדב? איך מרגיש מקבל העזרה?

♥ אפשר לשלב גם תמונות, סרטונים אם יש או הפעלה קצרה וכדומה.

ב ה צ ל ח ה !!!

יצירה

זחל זוחל דרך עיפרון – קישוט אביבי לעיפרון



חומרים:

- רצועת בריסטול צבעוני בגודל 10x70 ס"מ.
- עיפרון.
- מדבקות עיניים (רשות, ניתן גם לצייר עיניים)
- מחורר.
- שאריות בריסטול (למחוסים)

הוראות הכנה:



1. קפלו את רצועת הבריסטול להרמוניקה (קיפול אקורדיון). קפלו קיפול ראשון בגודל 10x10 ס"מ, הפכו את הרצועה וקפלו שוב. ניתן לגזור את השארית או להשאירה.



2. גזרו את הצדדים הפתוחים של ההרמוניקה בצורת גל/משולשים.

3. גזרו זוג מחוסים משארית בריסטול.



4. ציירו על אחת מדפנות ההרמוניקה פנים והצמידו לחלקו העליון של דופן זה, את זוג המחוסים.

5. בעזרת מחורר, חוררו בחלקה התחתון של ההרמוניקה חור (לכל אורכה של ההרמוניקה).

6. השחילו עיפרון לתוך החור שיצרתם בתנועה סיבובית.

משחק השבוע בחצר

חיי שרה / משחק השבועיים

הציוד הדרוש: כדור ספוג

הוראות:

1. המדריכה בוחרת ילד אשר יזרוק את הכדור גבוה ויכריז "חיי שרה".
2. לאחר שהכדור נוגע פעם אחת על הרצפה על הילדים לנסות לתפוס את הכדור ומיד לזרוק אותו כך שיפגע באחד החברים
3. אם הילד אליו נזרק הכדור מצליח לתפוס את הכדור בידיו – הילד שזרק אליו את הכדור יוצא מחוץ למשחק והופך להיות "השבוי" של אותו ילד.
4. אם הכדור פגע בילד מבלי שהצליח לאחוז בכדור – הילד הופך להיות "השבוי" של הילד שפגע בו עם הכדור.
5. הילדים "השבויים" יכולים לחזור למשחק כאשר הילדים שפסלו אותם נפסלים בעצמם.



חברות ומנהיגות

בשבוע הקרוב שוחח עם הילדים על "מנהיגות".

נדון עם הילדים בשאלות:

מדע צריך מנהיג?

אילו תכונות צריכות להיות למנהיג?

אילו סוגי מנהיגות ישנם?

מיהו מנהיג טוב? ועוד...

פתיחה:

"חג פסח מתקרב. בסיפור החג מתוארים בני ישראל שהיו משועבדים על-ידי

מלך מצרים, פרעה, שסירב לשחררם לחופשי.

משה נבחר ע"י השם להיות המנהיג של בני

ישראל. משה נאלץ לעמוד מול פרעה, שוב ושוב

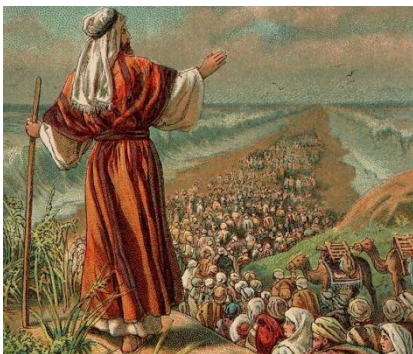
ולדרוש ממנו "שלח את עמי".

פרעה סרב פעמים רבות, עד שלבסוף, לאחר 10

מכות שהונחתו עליו ועל עמו, החליט לשלוח את

בני ישראל לדרכם. על פי הכתוב בתורה, משה

הנהיג את בני ישראל במדבר במשך 40 שנה!"



כל קבוצה צריכה מנהיג.

אילו תכונות צריכות להיות למנהיג?

אילו תכונות לדעתכם היו למשה?

מיהו מנהיג טוב?

מיהו מנהיג לא טוב?

בלי - עם

המדריכה תחלק את הילדים לשתי קבוצות. לקבוצה אחת תיתן מטלה: להסתדר לפי

הגובה כמה שיותר מהר, או להסתדר לפי מספר הנעליים... בקבוצה השנייה המדריכה

תבחר מנהיג למשימה ותאמר לו: עליך לסדר את הקבוצה לפי הגובה, לפי מספר

הנעליים כמה שיותר מהר.

נשחק את המשחק שוב אך הפעם הקבוצה שפעלה ללא מנהיג – המובילה תבחר לה מנהיג.

והקבוצה שפעלה עם מנהיג – תבצע את המשימה ללא מנהיג.

לאחר ביצוע המשימות המדריכה תקיים דיון עם הילדים:

איך התבצעה המשימה עם מנהיג ובלי מנהיג?

מתי ביצוע המשימה היה זריז יותר? יעיל יותר?

תאטרון

פתיחה:

בשיעור הקודם ראינו איך התנועה שלנו מושפעת מסוגי מוסיקה שונים. היום נראה איך המוסיקה משפיעה עלינו ויכולה להפוך לדמות. במפגשים הקרובים נתנסה בהמצאת דמויות לפי מאפיינים שונים שנגדיר מראש (לפי שיטתו של רודולף לאבאן)

תרגיל חימום – "מנהיג" כל הילדים מסתובבים בחלל החדר. בכל פעם אומרת המדריכה שם של תלמיד, ועליו לבצע תנועה וקול שחוזרים על עצמם. כל הכיתה (תוך כדי המשך ההליכה) מחקים את הקול והתנועה, עד אשר המדריכה מציינת שם של מישהו אחר.

תרגיל – "אחד, שלוש, חמש" (רצפה, תקרה)

כולם מסתובבים בחדר, בלי לדבר, ובלי לגעת אחד בשני. להשתדל להתפזר ולא ללכת במעגלים.

שלב הראשון – הסבירי לילדים מה המשמעות של כל מספר:

כאשר אומרים שלוש – כולם הולכים בהליכה רגילה, יומיומית.

כאשר אומרים אחד - הליכה איטית מאוד, כמעט "סלואו-מושן".

כאשר אומרים חמש - הליכה מהירה (לא ריצה)

כאשר אומרים פריז - כולם קופאים במקום.

כאשר אומרים גו - ממשיכים ללכת.

שלב שני - כולם מסתובבים בחלל החדר, בכל פעם המדריכה אומרת מספר אחר וכולם צריכים ללכת באופן המתאים לפי המספר, לקפוא במקום או להמשיך ללכת.

שלב שלישי - המדריכה מוסיפה שני נתונים:

"תקרה" - יש לקפוץ כמה שיותר גבוה, ומיד לאחר מכן להמשיך בקצב.

"רצפה" - יש להתכופף ולגעת ברצפה, ומיד לאחר מכן להמשיך בקצב.

שלב רביעי (ואחרון) – שלב מבלבל, שימו לב! הנתונים מתהפכים.

כאשר אומרים אחד – כולם הולכים מהר

כאשר אומרים חמש – הולכים לאט

פריז – ממשיכים ללכת

גו- קופאים במקום

"רצפה" – קופצים

"תקרה" -נוגעים ברצפה

מי מצליח לא להתבלבל?



מחאות כפיים



תרגיל 2 – "קצב של דמות"

עכשיו נתרגל עבודה על דמות שמבוססת על קצב.

סבב ראשון: מהרגע שהמדריכה תיתן את הסימן, כל מה שיעשה בכיתה יצטרך להיות מהיר מאוד. נתחיל מקימה והליכה מהירה. המדריכה תוסיף נתונים שיבוצעו באותו הקצב (למשל: לגרד ברגל, ללחוץ ידיים, לשרוך שרוכים, להרים דבר מה דמיוני מהרצפה, לומר "שלום" וכד').

* במהלך המשימה יש לשאול את הילדים מי הם מרגישים שהם? עכשיו, כשהם לא עצמם. איזו דמות הם מרגישים שהם? בני כמה הם? איך קוראים להם? מה מצב הרוח שלהם? למה הם ממהרים? (שמחים? מאחרים? מתרגשים?) וכד'..

סבב שני: מהרגע שהמדריכה תיתן את הסימן, כל מה שיעשה בכיתה יצטרך להיות איטי מאוד. נתחיל בלקום לאט וללכת לאט. המדריכה תוסיף נתונים שיבוצעו באותו הקצב (למשל: לגרד ברגל, ללחוץ ידיים, לשרוך שרוכים, להרים דבר מה דמיוני מהרצפה, אמירת "שלום" וכד'). גם הפעם נשאל את הילדים מי הם מרגישים שהם? בני כמה הם? איך קוראים להם? מה מצב הרוח שלהם? למה הם איטיים כל כך?

**** ניתן לבצע מפגשים קצרים בין שתי "דמויות".**

 **מחיאות כפיים** 

סיכום:

ישיבה במעגל. מזכירים לתלמידים אילו תרגילים עשינו במהלך השיעור. היום יצרנו דמויות חדשות, הפכנו לדמויות חדשות, באמצעות שינוי במהירות התנועה. איך הרגשתם? האם אכן הרגשתם שאתם משחקים דמות שונה מכם? האם נהנתם?

 **מחיאות כפיים** 

פעילות יצירה

מדבקות חלון אביביות



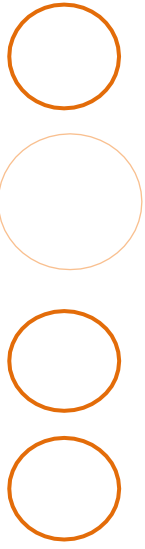
חומרים:

- מכסה גביע חומוס חצי ליטר, שקוף.
- טוש ארטליין שחור.
- פלסטלינה בצבעים שונים.
- דוגמאות מעמוד 11

הוראות הכנה:

1. הניחו את המכסה השקוף על אחת מהדוגמאות מעמוד 11, כך שהתמונה מתחת לחלקו העליון של המכסה וחלקו הפנימי של המכסה פונה אליכם (עליו תציירו)
2. העתיקו בעזרת טוש ארטליין שחור את קווי הציור, כאמור ציירו בחלקו הפנימי של המכסה.
3. הפכו את המכסה לצידו השני (העליון)
4. לושו פלסטלינה בצבעים שונים והצמידו אותה למכסה בהתאם לציור (בחלקו העליון)
5. לאחר כיסוי המכסה בפלסטלינה בצבעים השונים, הצמידו אותו לשמשת החלון.





חברות ומנהיגות

פתיחה:

שוחחנו, פעלנו ושיחקנו במשחקים שדורשים מישהו שיוביל את המשחק. להיות מנהיג של קבוצה זה נחמד ומחמיא, אך עם המנהיגות מגיעה גם אחריות גדולה.

אחריות על הקבוצה, על החלטות שלוקחים עליה.

אם ניזכר שוב במשה רבנו,

לעיתים בני ישראל כעסו עליו על החלטות שלקח,

ולפעמים אפילו השם כעס עליו על החלטות מסויימות.

בחיים, ישנם סוגים שונים של מנהיגים:

מנהיגים שאוהבים להחליט לבד את ההחלטות שלהם,

מנהיגים שאוהבים להתייעץ עם אחרים ואז לקחת החלטה,

מנהיגים שמעדיפים שהקבוצה שלהם תיקח את ההחלטה יחד איתם.

איזה סוג של מנהיג אתם מעדיפים?

האם אתם מעדיפים להיות מנהיגים, או חלק מהקבוצה?

מדוע?

האם תמיד צריך לעשות מה שהמנהיג אומר?

מה אפשר לעשות כאשר ההחלטה של המנהיג לא נכונה בעיני?

האם אתם חושבים שלמנהיגים של ארגונים שונים צריכות להיות תכונות שונות? למשל:

אילו תכונות שצריכות להיות לראש ממשלה?

אילו תכונות שצריכות להיות לרמטכ"ל?

אילו תכונות שצריכות להיות למנהל/ת מפעל?

אילו תכונות צריכות להיות למנהל/ת בית ספר?

אילו תכונות צריכות להיות לילד שנבחר למועצת התלמידים?

המדריכה תקיים עם הילדים דיון על בעלי התפקידים השונים וביחד יבדקו האם התכונות הנדרשות דומות או שונות.

איזה מין מנהיג?

- ציוד דרוש: כוסות חד פעמיות, מקלות ארטיק, שמיניות בריסטול, המדריכה תחלק את הילדים ל-3 קבוצות. לכל קבוצה תבחר ילד אשר יהיה המנהיג שלה. המשימה: לבנות בעזרת הציוד מגדל גבוה ויציב.
- המדריכה תיקח את שלושת המנהיגים של הקבוצות הצידה ותסביר להם:
- למנהיג של קבוצה א' תיתן את ההנחיה להיות מנהיג קשוח, שמחליט וקובע לבד, שלא שומע בעצות חברי הקבוצה, ששולל כל רעיון.
 - למנהיג של קבוצה ב' תיתן את ההנחיה להיות מנהיג ששואל את דעת חברי הקבוצה, שמתיעץ, שפועל לפי עקרון "הרוב קובע".
 - למנהיג של קבוצה ג' תיתן המדריכה את ההנחיה שלא יתערב, לא ייעץ, שייתן לחברי הקבוצה לעשות מה שהם רוצים.
- המנהיגים יחזרו לקבוצות שלהם ובניית המגדלים תחל.

- לאחר ביצוע המשימה יחזרו כל הילדים למפגש וביחד ידונו:
- האם כל הקבוצות עמדו במשימה?
 - איך הרגישו חברי קבוצה א עם המנהיג שלהם?
 - איך הרגישו חברי קבוצה ב? ג?
 - איזה סוג מנהיג לדעתם עדיף?
 - האם כל הילדים מעדיפים את אותו סוג של מנהיג?
 - האם יש העדפות שונות? מדוע?

מצא את המנהיג – משחק התנועות

- המדריכה תבחר ילד ותבקש ממנו לצאת מהכיתה לרגע. המדריכה תבחר ילד אשר יתחיל תנועה וכל הילדים יחקו אותו, בכל כמה רגעים יחליף את התנועה.
- המדריכה תקרא לילד שהוציאה, לחזור ולנסות לנחש מיהו מנהיג התנועות.
- על הילדים לחקות את המנהיג מבלי שהילד שיצא מהכיתה יצליח לנחש מיהו המנהיג.

משחק השבוע בחצר

מסלול מכשולים

ציוד דרוש: חפצים שונים הנמצאים במרחב

הוראות:

1. המדריכה תחלק את הילדים ל-2-3 קבוצות. בכל קבוצה כ-5-7 ילדים.
2. בכל קבוצה המדריכה תמנה מנהיג שיוביל אותה.
3. המדריכה מפזרת במרחב חפצים שונים ובונה מסלול מכשולים.
4. על המנהיג לעמוד מחוץ למסלול ולהדריך את חברי הקבוצה כך שיעברו את כל המסלול, בטור, תוך כדי שהם אווזים ידיים. המנהיג ייתן הוראות מפורטות כגון: להרים את רגל ימין ולעבור מעל החישוק, או: ללכת בצעדים קטנים סביב הכסא...
5. על חברי הקבוצה להיות קשובים למנהיג שלהם על מנת לעבור בין כל המכשולים.





חודש אדר - נתינה

אנשים טובים

מילים ולחן: נעמי שמר

<https://www.youtube.com/watch?v=SLcXXijEsyQ>

תפקחו את העיניים, תסתכלו סביב,
פה ושם נגמר החורף ונכנס אביב.
בשדה ליד הדרך יש כבר דגניות,
אל תגידו לי שכל זה לא יכול להיות.

אנשים טובים באמצע הדרך,
אנשים טובים מאוד.
אנשים טובים יודעים את הדרך,
ואיתם אפשר לצעוד.

איש אחד קנה לי ספר בן מאה שנה,
איש אחר בנה כינור שיש בו מנגינה.
ואישה טובה אחרת לי נתנה את שמה,
ומאז אני בדרך שרה במקומה.

אנשים טובים...

איש אחד יבנה לי גשר כדי לחצות נהר,
איש אחר יצמיח יער במורדות ההר.
ואישה טובה אחרת אם יהיה קשה
רק תצביע אל האופק ותבטיח ש -

אנשים טובים...

וממש כמו צמחי הבר הבודדים,
הם עוצרים תמיד את החולות הנודדים.
הרקיע מתבהר, וכבר אפשר לראות
אנשים על אם הדרך מחכים לאות.

אנשים טובים...



הצעות לשיח רגשי, עיבוד והפעלה

שיר זה מזמן שיח על אודות הסביבה האנושית החיובית שאנו חיים בה, ומזמין אותנו לפקוח עיניים, להביט סביב ולהבחין באנשים הטובים שאנו פוגשים בדרכנו.

עבודת הכנה לשיר (לפני שמשמיעים)

נהלו שיח במליאה סביב הנקודות האלה:

- < מיהם בעיניכם 'אנשים טובים'?
- < מהו מעשה טוב?
- < האם גם אתם אנשים טובים?
- < ספרו על מעשה טוב שראיתם.
- < ספרו על מעשה טוב שעשיתם.

לאחר השמעת השיר

דיון ושיח במליאה

"אֲנָשִׁים טוֹבִים בְּאֶמְצַע הַדֶּרֶךְ
אֲנָשִׁים טוֹבִים מְאֹד.
אֲנָשִׁים טוֹבִים יוֹדְעִים אֶת הַדֶּרֶךְ
וְאַתֶּם אֲפֹשֶׁר לְעֹדוֹ."

- < על איזו דרך מדברת המשוררת?
- < ספרו על חוויה שבה אדם טוב עזר לכם להתמודד עם קושי שנתקלתם בו בדרך?
- < ספרו כיצד עזר אדם זה? מה נתן לכם? מה אמר לכם?
- < לו פגשתם אותו היום מה הייתם רוצים לומר לו?

"אִישׁ אֶחָד קָנָה לִי סֵפֶר בֶּן מֵאָה שָׁנָה
אִישׁ אֶחָד בָּנָה בְּנוֹר שֵׁישׁ בּוֹ מְנַגֵּנָה"

- < איזו מתנה היית רוצה לקבל? מדוע? (עודדו את הילדים לחשוב על מתנות שאינן דווקא חומריות).
- < כיצד תעזור לך מתנה זו לצעוד בדרך?





הפעלות

חלקו לתלמידים בריסטול/קרטון ביצוע בצורת לב.

- < בקשו מכל תלמיד לבחור שורה מהשיר שהוא אוהב ביותר, לכתוב אותה על הלב ולקשט.
- < בקשו מכל תלמיד להקדיש את הלב שהכין למכר או לבן משפחה היקר לליבו.
- < אם המדריכה תחליט שכל תלמיד יקדיש את הלב לאחד מחבריו בכיתה, יש לערוך הגרלה כדי שכל תלמיד בכיתה יקבל לב מקושט.



נִמְר בְּפִיג'מָה שֶׁל זָהָב



כריכת הספר

'נִמְר בְּפִיג'מָה שֶׁל זָהָב'

שם הספר

נורית זרחי

שם הסופרת

אורה איל

שם המאיירת

בספר מסופר על ילד בשם יוני החולם להיות נמר. הוא נכנס לדמותו של נמר ומשתולל בבית. אבא שלו מנסה להרגיע אותו אך לא מצליח. בסופו של הסיפור אבא של יוני כועס מאוד והופך 'לנמר' בעצמו. יוני נבהל מאוד וחוזר להיות ילד קטן.

תקציר הסיפור

1. הרחבת ההיכרות עם ספרים ועם סיפורים.
2. הבנה של גיבור הסיפור לצורך יצירת הזדהות.

מטרות

כ-40 דקות

משך הפעילות

< דפים חלקים וצילום הדפים הרצ"ב.

ציוד ואביזרים

מהלך הפעילות

1. קריאת הספר בפני התלמידים תוך הצגת האיורים. ניתן להציג את הספר גם במרשתת (אינטרנט) באמצעות הקישור. בקישור קיימת המחשה מרתקת של דפי הספר.
2. שיחה קצרה בעקבות הסיפור – שאלות כגון:

< איזו חיה יוני רוצה להיות? מדוע אתם חושבים שהוא רוצה דווקא להיות נמר ולא חיה אחרת?



< מה עושה יוני **כמו** נמר בסיפור? (משתולל, אוכל עם הידיים, מורח את האוכל על השולחן, מושך לתינוק בשיער, צועק בקול רם, רוצה לטרוף את אבא).

< האם **באמת** כך מתנהגים נמרים בטבע? כדאי להציג בפני התלמידים את הסרטון על אודות הנמר במרשתת (אינטרנט) באמצעות הקישור.

< למה אתם חושבים שיוני מתנהג כך? (יש להפנות את תשומת לב התלמידים לעובדה **שליוני נולד אח קטן והוא מקנא**, עובדה שאינה מופיעה בכתובים אלא רק באיור). מה הייתם מציעים לו לעשות במקום להשתולל כמו נמר?

3. עוזרים ליוני מהסיפור – ממליצים לתלמידים להציע ליוני הצעות בכתיבה / ציור / שיר / הצגה – מה כדאי לו לעשות בעקבות הולדת אחיו.

4. מדמיינים – איזה בעל חיים הייתם אתם רוצים להיות? מהן התכונות של אותו בעל חיים? משימה לתלמידים להכין המחזה של בעל החיים שאותו היו רוצים להיות ולשחק עם התלמידים האחרים בניחוש. כל תלמיד או זוג תלמידים יציגו את בעל החיים שבחרו להיות, וחבריו ינחשו מהו בעל החיים.



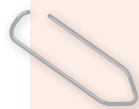


יוני כדאי לך...





כובע קסמים



שם הספר 'כובע קסמים'
שם הסופרת לאה גולדברג
שם המאיירת רינת הופר

תקציר הסיפור הילדה בסיפור מדמיינת שיש ברשותה כובע קסמים שבעזרתו היא מגשימה את חלומותיה ומצליחה להתגבר על הקשיים שלה.

מטרות 1. הרחבת ההיכרות עם ספרים ועם סיפורים.
2. זיהוי מילים חורזות באמצעות סיומות זהות.

משך הפעילות כ-40 דקות

ציוד ואביזרים < ניירות צבעוניים חתוכים לגודל המתאים להכנת כובע.
< לורדים/טושים/פנדה
< קעריות פייטים
< קעריות נצנצים
< קעריות עם קרעי נייר צבעוניים לקישוט

מהלך הפעילות

1. קריאת הסיפור בפני התלמידים תוך הצגת האיורים. ניתן להציג את הסיפור בפני התלמידים במרשתת (אינטרנט) באמצעות הקישור, ולאפשר להם להצטרף לפזמון החוזר.
2. בעקבות הסיפור – "כובע עשה כל מה שאני רוצה" מה ביקשה הילדה מהכובע?
3. משחק החרוזים – הסיפור כתוב בחרוזים. כדאי לקרוא שוב את הסיפור ולבקש מהתלמידים להשלים את החרוזה הנמצאת בשורות צמודות כגון:





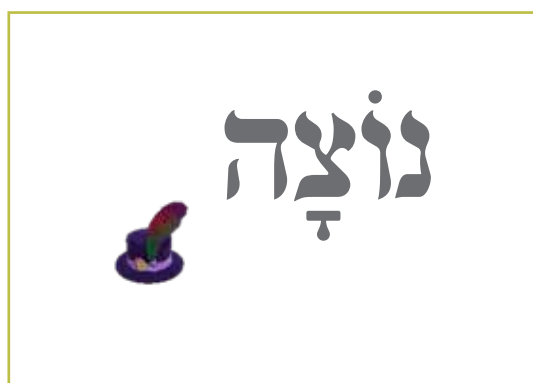
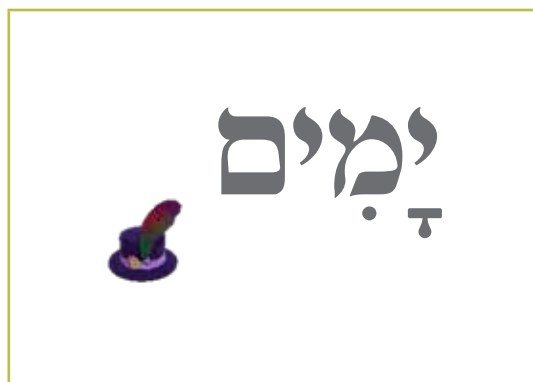
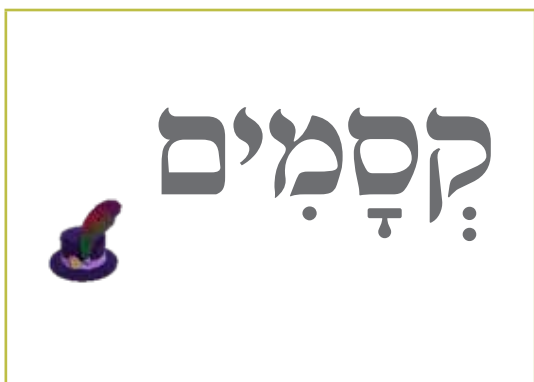
"כל הימים כל הימים

חולמת אני על כובע..." (על התלמידים להשלים בהתאם לחרוז).

לאחר שהתלמידים חזרו על החרוזים אפשר להציע להם לשחק במשחק לוטו התאמת החרוזים מתוך הסיפור. על התלמידים למצוא את הקלפים החוזרים ולהשמיע בקול את החרוזים.



הצעה לקלפי משחק





המשך לקלפי משחק



גְּדוּלָּה

עוּלָּה

מְאוּד

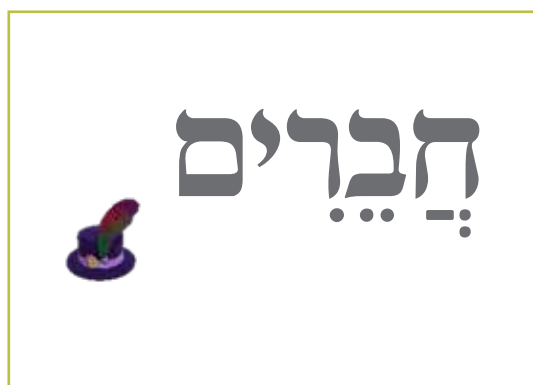
כְּבוּד

כָּלָם

עוּלָּם



המשך לקלפי משחק





שְׁנִיָּה אֲנִיָּה

4. יוצרים כובע קסמים – מציעים לתלמידים ליצור את כובע הקסמים שלהם.

המשימה לתלמידים

< בחרו נייר בצבע האהוב עליכם.

< הכינו מקיפולי נייר את הכובע שלכם.

< כתבו בשולי הכובע מה הייתם עושים אילו היה לכם כובע קסמים.

< קשטו כרצונכם והציגו בפני תלמידי הכיתה.

לפינכם שני קישורים לסרטוני וידאו ובהם הדגמה כיצד מכינים כובע מחומרים שונים:

[הכנת כובע מנייר](#)

[הכנת כובע בקיפולי אוריגמי](#)

בעמוד הבא תמצאו תמונות הממחישות כיצד ניתן ליצור כובע מנייר.



הכנת כובע מנייר

צעד אחר צעד להכנת כובע



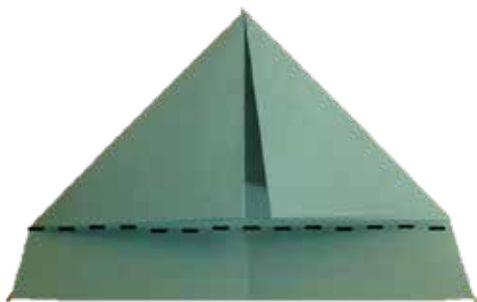
1 מקפלים לאורך גיליון נייר.



2 מקפלים שוב והפעם לרוחב.



3 מניחים את הנייר כשחלקו הפתוח מופנה כלפי מטה ומקפלים את שתי הפינות כלפי מטה עד הקפל המרכזי.



4 מקפלים את השכבה העליונה בחלק התחתון כלפי מעלה - מהיכן שמתחילים המשולשים. וחוזרים על התהליך גם בצד השני.



5 יצרנו בעצמנו כובע מנייר עכשיו הגיע הזמן לקשט אותו.

